

MƏHƏK DAŞI

Oxucum:
Vəzifə məhək daşıdır,
Kamillik, naqislik sınanır burda.
Xalqa xidmət etmək kişi işidir,
Kimin vicdanı kor, ürəyi xırda,
Varlanmaq havası varsa başında
Azömürlü olur o xalq işində.

Dostun vəzifəyə keçərsə əgər,
O məhək daşından keçənə qədər
Üstünə atılma görüş anında,
Sonra utanarsan dostlar yanında.

Almaz salamını, alar bəlkə də.
Qaşları çatılar, bozarar üzü.
Beləsin çox gördüm bizim ölkədə
Onlar həll eylədi taleyimizi.

Bir dostum var idi, sevərdim candan,
Bir gün görüşməsək məndən küsərdi.
Ayrıla bilməzdim özüm də ondan,
Sayardım dostumu mərdlərin mərdi.

Bir gün vəzifəyə çəkdilər onu,
Mən onda bilmirdim vəzifə nədir?
Bilmirdim yetişib dostluğun sonu,
O məhək daşında sınağa gedir.

Mən onu görmədim bir xeyli müddət,
Sizdən nə gizlədim, darıxdım yaman.
Düşündüm: çoxalıb qayğısı əlbət,
İşindən, gücündən oldum nigaran.

Bir ali məclisdə gördüm dostumu,
Görüşə tələsdim mən əvvəlki tək.
O, mənim əlbəəl duydu qəsdimi,
Ötdü yanımdan da tez sürüşərək.
Sındı, pul-pul oldu sinəmdə ürək.
Günlər, aylar keçdi həmən görüşdən,
Atdılar dostumu tezliklə işdən.

Yenə bir məclisdə, ali iclasda
Qapıdan çıxırdıq, bu bashabasda.
Arxadan çiynimə bir əl yapışdı,
Ani bir duyğuyla çevrildim dala,
Burda məhək daşı yadıma düşdü.
Heyif ki, çatmayır sözün kəsəri,
Sizə təsvir edəm o lövhələri:

Necə yarıb keçdi o cərgələri,
Necə salamladı o dostum məni.
Var olsun insanın insanlığını
Bizə tanıtdıran vəzifələri!

1970

MƏSUL İŞ

Məsul işə qoyuldun
Oğul, işin mübarək!
İnsanların dərdinə
Təbib olasan gərək.

Bil, ay oğul, nəçisən:
Sən xalqa xidmətçisən.

Unutma ki, buraya
Sən ağa gəlməmisən,
Yeməyə, kef çəkməyə,
Yığmağa gəlməmisən.

İşi dara düşənə
Sən təbib ol, o xəstə.
Yaxşı təbib boz üzlə
Gəlməz xəstənin üstə.

Yerə dikib gözünü,
Çox bozartma üzünü
İşi səndən keçənə.
Müdriklərin taleyi
Tapşırılmışdır sənə.

Yaxşı düşün nəçisən:
Sən xalqa xidmətçisən.
Vəzifəyə çatmısan,
Yağa, bala batmısan,
Sanma, ali bir zatsan,
Xalqın diliylə desək:
Sən məmur, bürokratsan.

1990

DÜNYANIN YOLU

Dünyanın bir yolu var
Bir başı – ölüm yolu,
Bir başı – olum yolu.
Bu yolun min qolu var,
Güclüyə bölüm yolu,
Gücsüzə zülüm yolu.
Bir başı – əmək, zəhmət,
Binövrəsi – həqiqət
Obanın, elin yolu.
Ey insanlar! Siz məni
Bu son yolda axtarın!
Ölüm, zülüm yolunda
Atımızı az yorun!

1988

ÖLÜDƏN İNTİQAM

Ölüdən intiqam almağa nə var,
Ölüdən alçaqlar intiqam alar.
Onun sağlığında dönər tülküyə
Qəbrinin üstündə qəhrəman olar.

Olmasın beləsi bizim torpaqda,
Vurmasın arxadan mərdə bıçaq da.
Xainin mənzili uzaq olmayır
Çox deyib atalar bizə bu haqda.

1986

OLARMI?

Gəl sənlə eli gəzək,
Ağsaqqallar desin görək,
Haram maldan halal çörək,
Rüşvətdən ehsan olarmı?

Bir xəbər al sağ-solundan,
Çıxmayanlar haqq yolundan,
Qəsb olunmuş el malından,
Desinlər qurban olarmı?

Bilinmir yolların yaşı,
Danışdır torpağı, daşı,
Hər kişidən karvanbaşı,
Hər otdan dərman olarmı?

Halal mala haram qatsaq,
Müftə malı yeyib, yatsaq,
Əməksiz sərvətə çatsaq,
Vətən gülüstan olarmı?

Bir fikir də məni əyir,
Görək, buna el nə deyir:
Qafiyəli hər söz, şer
Hər füzul dastan olarmı?

1981

ZİRVƏDƏN BAXANLAR

Qanadlar qaldırdı sizi zirvəyə,
Az qaldı başınız buluda dəyə,

Zirvədən aşağı salanda nəzər,
Sizə dayaz gəldi dərin dərələr.
Kiçildi elə bil geniş düzənlər.
Nöqtəyə döndülər nəzərinizdə
Cansız torpaqlara həyat verənlər.
Xalqın adı ilə qalxıb zirvəyə,
Xalqı unutdunuz xalq deyə-deyə.
Zirvəyə qalxdıqca qartallaşdınız,
Əllər caynaq olub, gözlər deşdiniz.
İllərlə siz xalqın qanın içdiniz.
Xalq! Dediz zirvədən düşəndə yenə,
Xalqa sığındınız siz dönə-dönə,
Xalqı çağırdınız köməyinizə,
Haram olsun xalqın çörəyi sizə!

1960

GÖRDÜK

Xalq malını yeyənlərin
Öz malını talan gördük.

Mənəm-mənəm deyənlərin
Son gününü yaman gördük.

Vəzifəyə gələnlərin
Çoxunu can alan gördük.

Xalqa sadiq aqillərin
Dövrəsində ilan gördük.

Andı millət olanların
Əllərində hey... qan gördük.

Bu azadlıq illəriyçün
Biz nə qədər qurban verdik.

Küt baxışlar, soyuq üzlər,
Biz çox qanlı dövran gördük.

Bu azadlıq günləriyçün
Qırıldıq, qanlara batdıq,
Heyiflər ki, bu günlərə
Çoxlarımız
Əlləri əsalı çatdıq.

1994

KƏŞFLƏR

Gilyətin bıçağı düzəltdi biri
Ülgücü başları kəssin bir anda.
Hərə kəşf etdi bir ölüm tədbiri
İnsan ağrıları az duysun canda.

Birisi yaratdı ölüm kürsüsü,
Müqəssiri dərhal döndərsin külə.
O, ölümə məhkum olan müttəhim
Ölüm əzabını bəlkə, az bilə.

Birisi düşündü dar ağacını,
İnsan az hiss etsin ağrı, acını.

Biri üstün tutdu güllələnməyi
Tez olsun insanın yanıb, sönməyi.
Kim deyə bilər ki, bu kəşflərin
Hansı "mərhəmətli", hansı qəddardır?
Qətlə yetməməkçün insan əlilə,
İnsan ölmək üçün öz əcəlilə,
Buna alimlərin nə kəşfi vardır?!

1965-94

GETMƏK ÜÇÜN GƏLMİŞİK BİZ

Olma var-dövlətə müştaq,
Tamah səni edər dustaq,
Nə var dünyada qalacaq
Getmək üçün gəlmişik biz.

Dünya şirin, biz gözü ac,
Başlardan düşdü neçə tac,
Ölümə kim tapmış əlac,
Getmək üçün gəlmişik biz.

Düşün, aclar, yoxsullar var,
Həm ağalar, həm qullar var,
Başdan-başa keçdi taclar,
Getmək üçün gəlmişik biz.

Böl aclarla çörəyini,
Yığıb, sıxma ürəyini,
Yer gözləyir kürəyini
Getmək üçün gəlmişik biz.

Yığırsan dözüb zillətə,
Nəyin varsa ver millətə.
Etibar yox var-dövlətə,
Getmək üçün gəlmişik biz.

Dünyaya dedilər: "Gidi"
Kim qazandı, kimlər yedi?
Bu yığhayığ görən nədi?
Getmək üçün gəlmişik biz.

Kim ki o varı yeyəcək,
Yığana "əbləh" deyəcək.
Sonra goruna söyəcək,
Getmək üçün gəlmişik biz.

Çörəyinə haram qatma,
Gecə səksəkəli yatma,
Uzun ömrünü qısaltma,
Getmək üçün gəlmişik biz.

Nə yığsaq burda qalacaq,
Kim bilir kimin olacaq?
Bir evdə çox qalmaz qonaq,
Getmək üçün gəlmişik biz.

1991

RÜBAİLƏR

Dinlə sözlərini bu pərişanın;
Xalqından ayrılma ey gözüm, canım.
Vəzifə şöhrəti köçəri quşdur,
Gördük son gününü sultanın, xanın.

Bu dünyagörmüşü dinlə ey cavan:
Xalqınla nəfəs al, xalqa arxalan.
Vəzifə ilməyi taxılan boyun,
Hər an o ilməkdə boğulur inan.

Qonşuda ac varsa bunu unutma,
Sən pulu onlardan gəl, əziz tutma.
Səxavət insanın yaraşığıdır,
Yoxsula pul versən əlini qıtma.

Pulu əzizləyib, yığma üst-üstə,
Bu həvəs, bil, səni eyləyər xəstə.
Varislər o pulu "gül dəstə" kimi
Gəlib qoymayacaq qəbrinin üstə.

İbadət eyləmə ey oğul, pula,
Bu ibadət səni çəkir pis yola.
Yükünü yüngül et, demiş Nizami
Ta ki, getdiyin yol əzabsız ola.

Qafil, vəzifənə gəl, az arxalan,
Stolun başına bəsdir, az dolan.
İllərlə yığdığın haram sərvəti
Bir gündə itirə bilərsən inan.

Özünü özündən qoru ey cavan,
Sənin öz içində yaşayır düşman.
Cilovla içində düşmən tamahı
Onun ölümünə özün ver fərman.

"Bal tutan barmağın yalar", bəs nədən,
Balı bütün yedin, ey tamahkar, sən?
Toxluq eyləmisən, indi başını
Qaldıra bilmirsən xəcalətindən.

Sən ibadət eylə öz sənətinə,
O, səni düşməyə qoymaz çətinə.
Əlin işdən, gücdən soyuyan zaman,
Qoymaz səni özgə mərhəmətinə.

Sən niyə xalqından belə uzaqsan?
Yenə də bu xalqa qayıdacaqsan.
Mənzili gödəkdir vəzifələrin,
Nə olar bir dönüb, dövrənə baxsan?

Dinləyin sözünü mərd qocalanın,
Minlərlə dərdlinin, dərdin alanın.
Dinləyin sözünü, dövran özünü
İndi bir dərmansız dərdə salanın.

1995

PULUN HÖKMRANLIĞI

Cahillər məclisinə
Bir gün bir alim düşdü,
Pulun hökmüranlığın,
İnsanın nadanlığın
O, belə görməmişdi:
Bu məclisi quranlar,
Məclisdə oturanlar,

Biri dövlətdən dedi,
Dediyini qanmadı.
Biri millətdən dedi,
Millətdən utanmadı.
Biri sərvətdən dedi,
Nələr sadalanmadı...
Məclis "natiq"lə doldu,
Danışmayan, dinməyən,
Susan bir alim oldu.
Yemişdilər elə bil
Bu cahillər "dilotu",
Yarısərxoş bir lotu
Dedi: – Dillən, ay alim,
Ağzından dürr tökülsün,
Alim sözü eşitsin
Bir az üzümüz gülsün:
O, məclisə göz vurub,
Sonra qəh-qəhlə güldü...
Dedi: – Dillən, də bəsdi,
Ürəyimiz söküldü.
Alim dedi təmkinlə:
– Sən məni yaxşı dinlə,
Bu söhbətlər məclisdə
Əgər gəlirsə xoşa,
Məni düşməzsiz başa...
O məclisi tərk edib,
Dərhal evə qayıtdı,
Üzü üstündə yatdı.
Millət dərdi kişini
Hönkür-hönkür ağlatdı.

1996

PREZİDENTLİK DAVASI

Başlarda şöhrət havası,
Prezidentlik davası...
Ali mənsəb ideyası...
Dağılır elin yuvası.

Xalqın birliyini pozan,
Get, döyüşdə şöhrət qazan.

Bu taxt sənət taxtı deyil
Ki, olsun ömrü yüz min il.
Sən xalq! deyib ötmə dil-dil,
Ey gündə bir böhtan yazan!...
Get, Qarabağ döyüşündə
Şöhrət qazan!

"Əlif"ə "Bey" deməyən də,
İş bilən də, bilməyən də,
Elə deyir, mən də!.. mən də!..
Seçilməsəm düşəcək qan.
Hərə verir bir cür fərman.

Yazıq Millət!
Fağır Millət!
Çəkmisən, çəkirsən zillət!
Öz sahibin gələr əlbət!
Bu bəd əməlləri pozar,
Tarixinə şöhrət yazar.

1992

DÜŞÜNCƏLƏR

Yaman dalğın halım olur,
Pərişan əhvalım olur,
Kədər necə zalım olur,
Dad bu millət kədərindən!

Mərd namərdə möhtac olur,
Dünya qopmur məhvərindən.

Biri bizə ot yoldurur,
Biri cibini doldurur,
Cahil düşməni güldürür,
Alim ölür qəhərindən.

"Bəylər" şəhərdə turp əkir,
Uca binaları sökür,
Şəhər ağasının şükür!
Xəbəri yox şəhərindən.

Evlərin özlü sökülür,
Çattaq divarlar tökülür...
Kimə nə var ki, kim ölür,
Satan yeyir bəhərindən.

Aldan-verdən baş açmayan,
Qazanc dalınca qaçmayan
Şairlərin vay halına!
Çoxları haqqın yoluna
Əfsus başı qarlı getdi,
Xalqa çatmayan səsindən
Yaman intizarlı getdi.
Mən də onlardan biriyəm,
Nə ölüyəm, nə diriyəm.

1996

YÜNGÜL ADAMLARLA

Yüngül adamlarla dostluq eyləmə,
Şərabla qızanda onların başı
Satır bir qədəhə dostu, yoldaşı,
Bir udum şərab ver, o qulun olsun,
Oynasın əlində futbol topu tək.
Tək şərab almağa bol pulun olsun,
O, sənin qarşında yer süpürəcək.
Çökəndə gözünə şərab dumanı,
Pozulur sərxoşun əhdi, peymanı,
Bir qədəh şəraba nəinki səni,
Satar o torpağı, ana vətəni.
Başı ayılanda biləcək nə var,
Ölümdən qorxuncdur yüngül adamlar.

1989

NİZAMİ

Nizami, sən neçə şah yola saldın,
Kamal dünyasının şahı sən oldun.

Yatır adsız, sansız adı "ululer",
Süfrəsi ləzizlər, cibi dolular.

Çoxdan unudulmuş o hökmüranlar,
O şahlar, sultanlar, "ulu" xaqanlar.

İndi taxt da sənin, tac da sənindir,
Ömrünü xalqına həsr edənindir.

Gəlir yüzillərin dalından bu səs:
Rahat yat ey adı, özü müqəddəs!

Sənət dünyasında ey şahlar şahı!
Nizami, ey fikrin böyük Allahı!

1990

FÜZULİ

Ey Füzuli, eşq dolu bir badəyəm,
Mən sənin söz mülkünə səccadəyəm.
Varmasam dərgahına, od almasam,
Kim bilər, kim dərk edər ki, mən nəyəm.
Ey məhəbbət mülkünün bir dənəsi!
Sultanı!
Şahı!
Dürü –
Dürdanəsi!
Olmuşam mən eşqinin divanəsi,
Yanmağa od axtaran pərvanəyəm.

1973

EY FÜZULİ

Ey Füzuli, bu pərişan dərdi – pünhan könlümü
Yandırıb odlara sən, neçün belə qan eylədin?

Mən sürüb qəm karvanım gəldim ki, sən eşq əhlisən,
Könlümü viran edib, sən bunca əfqan eylədin.

Gəlmişəm dərgahına, son qoy bu hicran ahıma,
Tez açıb qəm süfrəni sən məni mehman eylədin.

Ey məhəbbət mülkünün sultanı, eşq peyğəmbəri,
Eşq, sənət mülkünü sən gül-gülüstan eylədin.

Gəlmişəm vəslin bulum, sən vəslinə əlçatmazın,
Sən məni eşq taxtı üstə şaha sultan eylədin.

Sən mənə bəxş eylədin ey pir, bu sərvət kanını,
Könlümün mülkün o dəmdə çilçıraqban eylədin.

1994

FÜZULİNİ DİNLƏRKƏN

Bir şairi biyqədir həzinəm, əgər ölsəm,
Min təzkirə təhrir edəcəklər kəfənim.
Füzuli

Sən aylı, ulduzlu bir asimansan,
Vüsalsan, həsrətsən, eşqsən, hicransan,
Dönüb bir ulduza könlümdə yansan,
Hər zərrəm nurunla işıqlanmazmı?

Qoy məni yandırsın bu odlu nəfəs,
Salsın öz sehrinə, bu sehrli səs!
Ey dost, xilasıma çalışma əbəs,
Eşqin dəryasında qərq olan azmı?